

ÁCS MARGIT

Tájidegen növényzet

Remeték V.

(Első beszélgetés)

Az bizony dögszag lehetett. Biztosan az volt. Istenem, hogy te mennyire aszfaltvirág vagy! Ne ájuldozz, egy mezei pocok teteme is szörnyen büdös tud lenni. Hát még egy rókáé vagy macskáé. Vadmacska? Errefelé inkább borz. A fakitermelő melósok azt mondják, az a legveszélyesebb állat ebben az erdőben, a vaddisznótámadások aránya például a kutyákéhoz viszonyítva is neveltségesen alacsony. A borz viszont képes rávetni magát az emberre.

Nem fontoskodom. Azért nem azt mondtam, hogy favágók, mert már nem úgy vágják a fát, ahogy a kosztümös filmekben az izmos vállú hősszerelmes. Böhöm nagy gépek, tisztára mint egy szcifiben.

Miért, mit gondoltál? Mi lesz azokkal az állatokkal, amelyeket nem lőnek ki a vadászok? Az öreg és beteg rókával? És ugyan vajon hová lesznek ezek az édes, gazdátlan cicák a tél folyamán? Itt az üdülőtelepen minden nyáron egész cicakolónia jön létre, csak úgy, spontán, a szaporodási ösztönnek nem lehet megálljt parancsolni. Itt somfordálnak a telepen, a kertemben is próbálnak letanyázní, a nagyobbak elkotródna már egy siccre is, de a kismacsák döngölöznek, a lábam körül tekeregnek, rettegek, hogy rájuk lépek, vagy elbotlok bennük. Hízeltgő dögök. Esméletlenül aranyosak tudnak lenni. Persze, csak amelyik egészséges.

Eszemben sincs. Többé nem tudnék utazni. Ide lennék szögezve. Egyébként is, inkább kutyát tartanék, ha egyáltalán... Nem azért. A macska is örül, ha hazatér a gazda. Meg hát megvagyok örvendezés nélkül is, elég nekem, hogy végre hazaértem, becsukhatom magam mögött a kaput. Azért tartanék inkább kutyát, mert elég sok idegen jár erre. Nem mind turista. Nincs annyi betörés, mint frekventáltabb üdülőhelyeken, mondjuk, a Balatonnál, de azért... Mennyi eszed van! Tényleg, térfigyelő kamera. Az is megteszi. Az egyik új házra már szereltek is, mindkét bejárathoz. Igazad van, a házörző kutyák miatt már nem kellemes itt sétálni. Sőt, inkább vesszőfutás. Az az eszeveszett gyűlölet, ahogy hörögve nekiugranak a kerítésnek! Én inkább az erdőbe megyek ki, az erdő még esőben is szép, ködben is szép, rekkenő hőségben is elviselhető. Na igen, a dögszag. Egyébként ritkán botlasz bele. Más szagok is vannak az erdőben, nem is kellemesek. Sokáig nem jöttem rá, hogy egy nagyon érdes, meghatározhatatlan bűz mitől származik. Aztán egyszer láttam, hogy vaddisznók, két anyakoca és rengeteg vadmalac dagonyáznak a sárban, a jelzett turistaúton. Megálltam persze, kívártam egy fa mögött, hogy végezzenek a turkálással, és amikor elvonultak, és folytathattam az utamat, ott a dagonyánál erősen éreztem azt a bizonyos bűzt. Szóval a vaddisznónak van olyan szaga. Megérezem azt is, ha lovak jártak előttem az úton. Van itt a falu végén az a lovarda – eljöttél mellette –, a fizető vendégeiket kihozzák sétalovaglásra a hegyi utakra, de olykor maguk a lovászok is megjáratják a lovakat az erdőben, még órák múlva is megül mögöttük a szag. Nem nehéz azonosítani, hagynak bőven lócitromot is nyomjelzőnek.

Te most az eltunyult izmaiddal négy kilométert caplattál az autóbustól, hegynek fel jöttél, először jársz itt, tehát nem tudtad, meddig fog tartani az út, ez a legrosszabb a túrázásban, elfáradtál, ráadásul dögszagot éreztél, persze, hogy nem érted, miért szeretek én erdőben lakni. Nem, aranyom, nem állítottam, hogy szeretem az oszló tetemek bűzét is. Én is utálkozom tőle, de édes Barátném, hát úgy veszem, ez veled jár az étellel. Ha városban élsz,

napokig, hetekig nem kell gondolnod a halálra. Még ha mentőautó vagy tűzoltó autó vijjog is az utcában, nyugodtan gondolhatod, hogy aha, valaki bajban van, de meg lesz mentve. Furcsa, hogy itt az erdő szélén, ebben a burjánzó kertben, amelyben minden mintha a biológiai létezés elsöprő evidenciájáról szólna, észrevétlenül mégis összebékülsz a pusztulással. Nem tudom, miért van így. Talán mert itt nyilvánvaló, hogy mi mindannyian, növények, állatok, emberek, ugyanarra a sorsra vagyunk szánva. Meghalni születünk. Megértem, hogy tőled ez, ez a haláltudattal beoltott, mégis életörömmel, a pusztta élet örömeinek mondható érzésvilág idegen. Tudod, amikor ide kerültem, én sem szerettem az erdőt. Sok mindentől undorodtam, a hernyóktól különösen, de még a bogaraktól is, pedig azok, ha úgy vesszük, szépek. Utáltam a csalánt, a szederindát és a darazsakat. Na, és a bögyölyt. Azt most is. Nagyon sok évig éltem ebben a házban úgy, hogy nem szerettem. Az erdőt később már igen, de a házat nem. Csak a legutolsó évben szerettem meg a házat is.

Csinos ház, örülök, hogy tetszik neked. Nem én építettem, nem én választottam.

Már nem kell titkolnom, hogyan jutottam hozzá.

Nem fröccsöt innál inkább? Készíthetek még ilyen koktélfélét is, de a vodkához meleg van, a narancs-dzsúszban meg sok a cukor. Váltunk át borocskára. Jó száraz olaszrizling. És igazi spriccelős szóda. A faluban még lehet kapni.

Te akkor még nem nálunk dolgoztál, sőt, nem is dolgoztál, egyetemre jártál, Botos Sebestyént nem ismerted. Mégis? Ő vett fel? De már csak öregembernek ismerhetted, hányban is volt? Hát persze, a következő évben ment nyugdíjba. Amikor én a keze alá kerültem, szexis pasi volt. Nagyon pasis pasi. Nem az a nyúlánk, öltönyös, filmszínészmódra jóképű fajta, talán nem is mondtad volna jóképűnek, mert amolyan izmos, szögletes mozgású, vastag derekú melósnak nézted volna. Ritkuló hajzat, őszülő bajusz, vizsgáztató pillantás. Engem Kishúgomnak szólított eleinte, meglapogatta a hátamat, mint egy nagybácsi, s jól el tudtam képzelni, hogy odahaza igazi családfő, gondoskodó apuka, pater familias.

Sok mindennel foglalkozott a szövetkezet, a jogi osztályon egyszerre minden melléküzemág belső ügyeivel tisztában kellett lennünk. Tudod, mire gondolok. A konkurenciát illetően az erőviszonyokkal például, a stiklikkel, amelyekkel adót lehet kerülni, vagy éppenséggel elmismásolni a kötbért. Ezt a titkos tudást egy-két szakágban fel tudtam csippenteni, de mondom, túl sok volt a cégünknel a melléküzemág, és én bizony jó néhányszor hibáztam, tehát raportra kellett mennem a góréhoz. Botos Sebestyén ilyenkor nem kishúgomozott, meg nem is lapogatta nagybáccsian a hátamat, hanem legorombított a sárga földig. Én töredelmesen beláttam a hibámat, nem kerestem mentséget, és rögvést pontosan egyeztetni kezdtem vele, hogy mit is kellett volna tennem, vagyis hogy miként lehetne javítani az elrontott helyzeten. Tehát, úgymond, intelligensen viselkedtem, ezt később ő így emlegette. Egyszer azonban nem ismertem el a hibámat. Az én eljárásom helyénvaló lett volna, ha ő nem kavart bele azzal, hogy a folyamatban lévő ügy kellős közepén feloszlatja azt a géemkát, amely a felperes lett volna a kártérítési perünkben. Ezt kellő felháborodással a tudára is adtam. De felválták a nyelvét a kisasszonynak! – mondta elképedve, és percekig rágta a bajsza végét, miközben rettentő komoran maga elé meredt. Na, most leszek kirúgva, gondoltam, de Botos Sebestyén végül csak annyit mondott: Szólhatott volna a kisasszony előbb is, hogy nyeresre áll a per. Ettől kezdve minden héten behívatott az irodájába, és be kellett számolnom az ügyeinkről. Észre se vettem, és én lettem a jogi osztály üdvöskéje, aztán megjött a kinevezés is. Botos Sebestyén jó vezető volt, élvezettel figyeltem, miképpen dolgozik. Pedig valóban melós volt fiatal korában, nemcsak annak nézett ki, és sem a mezőgazdasághoz, sem az építőiparhoz, sem a teherszállításhoz, sem gyümölcsfeldolgozáshoz semmi köze nem volt, mégis el tudta igazgatni ezt a több mint ezer embert foglalkoztató szövetkezetet.

Jól van, abba hagyom a dicshimnuszt, ne türelmetlenkedj, mindjárt következik az összefekvés is. Ő kisasszonynak szólított, meg néha kishúgomnak, pedig egyrészt nem volt olyan

sokkal idősebb nálam, másrészt meg én is messze jártam a leányos ártatlanságtól, már volt mögöttem egy házasság is. Még egyetemisták voltunk, én joghallgató, a srác bölcsész, amikor összeházasodtunk, főleg afölötti örömnkben, hogy megszabadítottuk egymást a kamaszos gátlásainktól. De ez az öröm hamar kifúj, és kiderült, hogy véghetetlenül közömbösek vagyunk egymás iránt. Egyszerűen nem tudtunk mit kezdeni magunkkal egy munkátlan ünnepezen, pláne a kéthetes szabadság alatt, csak útjában voltunk a másiknak, hogy jól érezhesse magát. Szerencsére se közös lakásunk, se gyerekünk nem lett, így zökkenőmentes volt a válás. Látod, ezt azért sajnálom. Ezt az egyet. Hogy nem hoztunk össze egy gyereket. Egyedül is fel tudtam volna nevelni. De eleve egyedülálló anyaként szülni, később, hát, valahogy nem tudtam már elszánni magamat. Aztán több mint két évtizedet éltem le Botos Sebestyén szeretőjeként. Fel sem merülhetett, hogy szüljek tőle gyereket. Volt neki három is odahaza. Meg egy nagy tisztelettel övezett feleség. A felesége származásban is, iskolázottságban is felette állt Sebestyénnek, talán ezért rögzült benne a szokatlanul nagy tisztelet, hiszen azért ritka, hogy egy ambiciózus férfiember őszintén csodálja, aggályosan kímélje, ajnározza a nejét. A felesége valóban rendes, okos, tekintélyt parancsoló nő, megértettem, hogy Sebestyén mindennél jobban irtózott attól, hogy megalázó helyzetbe hozza. Első perctől kezdve tudhattam, hogy csak a titkos szeretői státuszra számíthatok, többre nem. Elfogadtam ezt a leosztást, pedig eleinte hiányzott egy legális férfitárs melőlőlem. Akivel hangversenyre, színházba lehetne menni, magammal vinni a partikra, ha vendégeket hívok, lenne, aki töltogeti a poharakat, jó lett volna valakivel turistáskodni, társasutazásra befizetni. Jó lett volna, ha valaki helyettem felmászik a létrára a villanyégőt kicserélni, megemeli a matracot, hogy ráhúzhassam a lepedőt, megszorítja a meglazult csaptelepet, vagy kicsavarja a besült kávéfőzőt. Én a nők között erősnek számítok, de hihetetlen, hogy mennyivel erősebb egy férfikéz az enyémnél.

Ez kedves, hogy most jobb szívvel gondolsz a férjecskédre. Miért, valami nincs közöttetek rendben?

Ugyan már, férfi és a háztartás! Amikor nálatok voltam, éppenséggel nagyon jó halászlét főzött. Na persze, a mosogatás... Hát jobb is, ha nem pakol el, mert aztán keresheted, mit hova rakott. A bátyám, azt hiszem, jó férj, a sógornőm legalábbis még nem vált el tőle, szeret szakácskodni, de olyan a konyhájuk utána, mintha felrobbantották volna. Az öcsém épp az ellentéte. Jó férj ő is, ámbár egy lágytojást sem tud megfőzni, náluk viszont glédában áll minden. Fanatikusan perfekcionista, rémulten felugrik, ha leesik a papírzsebkendő, nyomasztó. A rendrakással terrorizálja a feleségét is, az hagyja magát, így aztán olyan a lakásuk, mint egy szállodai apartman a vendég beköltözése előtt.

Nem ilyen házias férfire vágyakoztam, a háztartással elbírok egyedül is. Éppenséggel csak jó lett volna, ha nem egyedül kell megjelennem minden társas összejövetelen, és jó lett volna egy erős férfikéz a szerszámosládám nyújtotta segítség mellett. De erre is csak a viszonyunk elején gondoltam, akkor megpróbáltam legális partnerre is szert tenni ilyen-olyan társkereső fórumokon, persze hasztalan, hiszen minden szerelmi vegyértékem le volt kötve, nem tudtam Sebestyén mellett senki máshoz kapcsolódni. Később már fel sem merült efféle ötlet. Sőt, idővel rájöttem, hogy nekem is pontosan arra a kötetlen viszonyra van szükségem, amit Botos Sebestyén kialakított velem. Hogy legyen is férfi az életemben, meg ne is legyen. Hozzászoktam a függetlenséghez, mármint ahhoz, hogy életvitelszerűen független maradjak, de nőként elvártam, hogy ugyanakkor tartozhassak is valakihez. Ez pedig pontosan így megadatott nekem Sebestyén által. Nem számolgattam, hogy mi mindenről mondok le a kedvéért. Azt hiszem, totálisan szerelmes voltam, de ez soha nem mondódott ki. Az sem, hogy ő mit érez irántam. Csak beosont a szállodai szobámba, amikor hivatalos utakon voltunk, eljött a bérelt kis lakásomba, kiszámíthatatlan időben, nem lehetett tudni, hogy netán a felesége utazott-e el éppen, vagy alkalmas alibit talált a távolmaradásra.

Aztán beütött a krach: a bérelt lakásomat csontig kirabolták. Én tehettem róla. Benne felejtettem a kulcscsomót a postaládában. Emelet, ajtószám, komplett kulcskészlet. Hülye lett volna a tettes, ha nem rabol ki. Még a bútorokból is elvitte, amelyek mozdíthatóak voltak. Ház-tartási gépek, készpénz, némi ékszer, mind fuccsba ment. Semmim sem maradt. Akkor már állt ez a házacskó, Sebestyén vadászháznak építtette a személyi állomány rekreációs céljára, de csak ő maga használta. Ez bizony morális szempontból erősen kifogásolható, de azt hiszem, ez volt Sebestyén egyetlen kisiklása, viszonylag tiszta kezű volt ő a népi demokratikus kiskirályok között. Sokszor hozott el ide engemet is. A felesége és a gyerekei nem kedvelték a vadászatot, talán nem is tudták, hol van a céges vadászház. A szövetkezet elit gárdájában sokan tisztában voltak vele, hogy Sebestyén magánterrénuma a rekreációs célra épült kis dácso, ezek jobbnak látták, ha nem jelentenek be rá igényt, és jócskán lehettek olyanok is, akiknek fogalmuk sem volt a létezéséről. Amikor tehát ott álltam lenullázódva, Sebestyén betelepített ebbe a teljesen felszerelt, pompásan működő házba. A bérelt lakásomban jóformán csak a beépített bútorokat hagyta a szorgalmas fosztogató, a pusztá élethez is ezer dolgot kellett volna azonnal beszereznem, tehát mennyei áldásként ért ez a lehetőség.

Már megint kekeckedsz a szavakkal, Kisbarátném. Nem, nem mondhatom, hogy betörő, mert nem kellett betörnie, a kulcsaimmal jutott be a lakásba, hogy kifosszon. Na, ugye.

Csak a megmaradt néhány ruhát, edényt, a párnámat, paplanomat kellett bepakolni a kis Renault-ba – az ugyanis, minthogy nem a lakásban parkolt, kivételesen a tulajdonomban maradhatott. Így is két fordulóra volt szükség, főleg a banános dobozokat megtöltő könyveim miatt. Jellemző a kulturális állapotainkra, hogy a tettes a könyveket figyelemre sem méltatta. Körülbelül ennyi cuccom volt egyetemista koromban is, amikor összeköltöttünk a férjemmel. Másfél évtizedes szorgos munkavégzés és spórolás után ismét elért két bőrröndben minden vagyonom. Mondom, áldás volt, hogy itt a hegyen összkomfortos lakás fogadott. A fürdőszobának, a kandallónak, a komplett konyhának jobban örültem, mint a kertésszel gondoztatott angolkertnek és a teraszról nyíló pazar panorámának. Ezeket a korábbi kiruccanásaink során már amúgy is kellően megcsodáltam, és le is róttam a kötelező lelkesedési kvótát a büszkélkedő házigazdának. Mondtam már az előbb, a házat valahogy nem tudtam szeretni, nem érdekelt tulajdonképpen, csak az számított, hogy kényelmesen lakhatok benne. Furcsa, akkor nem jártattam ezen az eszemet, csak most, hogy beszélek róla, kezd derengeni, hogy minden bizonnyal nem mertem magamat teljesen otthon érezni benne. Annak ellenére, hogy Sebestyén sokkal több időt töltött velem, mint korábban. Jól esett neki, hogy ő ad fedezetet a fejem fölé. Meg talán a feleségének is könnyebb volt beadnia, hogy kiugrik az erdőbe egy kis levegőt szívni, lazításként egy-két fácánt vagy nyulacskát csővégre kapni, mint elhúzódó értekezletre hivatkozni a késedelmes hazatérés miatt. Még tán a titkárnője se tudta, hogy én lakom a vadászházban, és a góré hozzám jön, amikor meghagyja, hogy valamely sürgős esetben a vadászházban fogják tudni elérni telefonon. Mert volt a házban telefon is, de én persze nem adhattam meg a számot senkinek. Csak akkor lehetett engem munkaidőn kívül felhívni, amikor már megjelent a piacon a mobiltelefon. Bunkofonnak csúfolták, de én nem bántam, az elsők között beszereztem egyet, persze eleinte ez is csak félmegoldást jelentett, mert itt a hegyen igen gyenge a térerő még most is, nemhogy a kezdeti időben.

Mindig elfelejtem, hogy mennyire fiatal vagy. Azért hívták bunkofonnak, mert főleg a zizegő melegítő, félbűnöző vállalkozók használták, lévén hogy elég drága volt. Meg szokni is kellett hozzá. Ezek a bunkók minél nagyobb feltűnést óhajtottak kiváltani vele, így aztán a zizegős melegítő, a kabriolet nyitott tetővel és egy ordítózó alak a telefonját markolva ikonja lett a kilencvenes évek elejének. Ja persze, te a zizegős melegítő szociológiai besorolását sem ismerheted. Tényleg? Melyik film volt az? Na, örülök, hogy ez legalább megőrződik a jövőnek a régi életünkből. Te még nem tudod, milyen keserves megélni a múltunk teljes megsemmisülését.

Erről jut eszembe: a háztól való idegenkedésemből valószínűleg belejártam, hogy feszengtem a szövetkezet pénzének magáncélra való felhasználása miatt. Én a képmutatás és a gátlástalan lopkodás rendszerének neveztem, ami a politikai gazdaságtan tanönyveink szerint az épülő szocializmus volt, a hiányosabb műveltségű szónokok pedig cucilizmusként emlegettek, és zsigerből elutasítottam. Egyenesen sorscsapásnak éreztem, hogy benne kell élnem. És hiába tudtam, hogy a sok közismert és még több titkos hatalmi visszaéléshez képest Sebestyén stiklijje igazán semmisség, mégis rühelltem, hogy ő is lenyúlja a közből a magáét. Persze, igyekeztem mentséget találni számára. Például hogy a velem való találkozások megkönnyítése is célja lehetett, amikor elindította a vadászház-projektet, tehát jobban teszem, ha megtartóztatom magamat a morális ítélezkéstől. Pláne elvesztettem a jogomat a finnyáskodásra, amikor a bűnös objektum lakója lettem. Világos, hogy már eleve, e miatt a zavaros erkölcsi viszonyulás miatt sem tudtam megszeretni a házat.

Volt még egy körülmény, ami nyugtalanított. Sebestyén kicsit másképpen bánt velem, amikor a – bárha balkézről szerzett, de mégiscsak a saját birtokának számító – házba kezdett hozzám járni. Mintha természetesebbnek tekintette volna, hogy... hogy is mondjam... hogy a rendelkezésére állok. Addig az érződött, hogy tudatában van a nagylelkűségemnek, tudja, hogy én adok, és ő kap. Hálát éreztem ki a magatartásából, és ennek vége lett, mihelyt itt, a hegyen látogatott meg. Nagyon durván fogalmazva azt kell mondanom, hogy mintha a háziúr jött volna beszédni a lakbért.

Kedves vagy, hogy ennyire tiltakozol ez ellen a kellemetlen mondat ellen. Igazad van, elvettem a sulykot. Ha tényleg a háziúr basáskodását észleltem volna Sebestyén magatartásában, akkor aligha maradtam volna vele további évekre, hiszen a keresetemből telt volna azért lakásbérletre, ahogyan a rablás előtti időkben is.

Ebben is igazad van: a pénzkérdés ebben az esetben fel sem merülhetett volna. Nincs az a pénz, amiért az önérzetem elviselte volna az alábecsülést, a metressz-státuszt.

Igazán hízelgő, jólesik. Annak látsz? Kemény csajnak? Csaj? Hol van az már! De csak ugyan... ha egy percig is... szakítottam volna vele. Nem tudom, honnan jött a számra az előbb az a gonosz mondat. Miért akartam lehúzni a sárba Sebestyént és magamat? Pedig... Ó, Istenem, mennyire, de mennyire jó volt nekünk együtt. Összepasszoltunk. Hidd el, oka volt, hogy húsz évig tartott ez a viszony.

Ne haragudj, aranyom, ez a történet nem egy romantikus tévéfilm sztorija. Igenis, viszonyt mondok, mert nem mondhatom, hogy szerelem. Ő ugyanis soha nem mondta nekem, hogy szeret. Előfordult, hogy nagy lélegzetet vett, és borzasztó erősen magához szorított, aztán igen lassan engedett el. Ez volt a legérzelmesebb megnyilvánulása. Bocsánat, hogy ilyen szemérmetlenül kibeszélem az intim perceinket, mi a fene ütött belém. Csak annyit még, hogy bennem néha feltolult és nagyon kikíváncozott az a szó. Erővel vissza kellett fojtanom. Másoknak az a szó elcsépett és súlytalan. Az amerikai filmekben minden telefonbeszélgetést azzal a szóval fejeznek be. S nekem tabu volt. Semmiképpen sem hozhattam őt zavarba. Mit mondhatott volna nekem, ha én rátámadok az érzelmeimmel? Ugye?

Szóval szerinted túlszpilázom a dolgokat, és egyszerűen csak otthonosabban érezte magát itt a vadászházban, mint korábbi randevúinkon, mert azok mindig nálam zajlottak le. Hogy is mondtad? Benyomult? Micsoda szó! Benyomult az életterembe? Ráadásul a hím sanda számításával? Miket nem mondasz! Csakhogy ez így semmiképpen sem igaz. Az azért lehetséges, hogy valamelyest betolakodónak érezte magát az én magányos életembe. Erre soha nem gondoltam. Miért is gondoltam volna ilyesmire, amikor minden alkalommal repesve fogadtam. De hát ki tudja? Lelkiismeretes ember volt, el lehet képzelni, hogy nyomasztotta a nyilvánvaló aszimmetria a kapcsolatunkban. S ez valamelyest kiegyenlítődtött, amikor már ő adott fedelelet a fejem fölé. Érdekes, ez tulajdonképpen ugyanaz a séma, mint amire az én gonosz mondatom épült, de micsoda különbség!

Tetszik. Szívesen elhiszem neked. Túlságosan is szívesen. Sajnos, én is elolvadva nézem a happy enddel végződő filmeket.

A vége felé Sebestyén ritkította a látogatásait, pedig több szabadideje volt már, nyugdíjba ment. Csakhogy épp ez fosztotta meg az alibi-lehetőségektől, nehezebben tudott a felesége mellől elkalandozni. Aztán egyszer csak elém tett egy paksaméta papírt, hogy írjam alá. Adásvételi szerződés volt, amely szerint én megveszem tőle ezt a házat. Ajándékozáshoz nem lett volna jogcíme, ezért választotta ezt az adásvételi formát a ház rám ruházásához. Az első percben teljesen összezavarodtam, jogászként sokkolt, hogy a szövetkezet tulajdonával akar rendelkezni, mert nem tudtam, hogy a rendszerváltozás utáni felfordulásban, amikor szétesett a szövetkezet, és az életképes üzemágak önálló kis cégekké alakultak, az életképtelenek pedig felmorzsolódtak, ő a káoszt kihasználva megvásárolta a szövetkezettől a vadászházat, tehát ténylegesen az ő tulajdonává vált, nyugodtan eladhatja nekem. Mármint papíron. Ugyanis nem volt pénzforgalom egyáltalán. Legalábbis én nem fizettem senkinek semmit.

Ha hiszed, ha nem, nemhogy nem örültem a nagylelkű ajándéknak, kétségbeestem tőle. Ki lettem fizetve. Egy téliesített víkendházat kaptam húszévi szeretői szolgálataimért. Megalázott voltam, s emellett felfogtam, hogy Sebestyén ezzel a búcsúajándékkal lezárta a kapcsolatotunkat.

Nem tudom, miért tette. Igaz, betegeskedni kezdett, de én az egyik gyengélkedése alkalmával egyenesen megmondtam neki, hogy nem muszáj minden találkozásunkkor ágyba bújnunk, jól elvagyunk egymással anélkül is, nem várom el tőle, hogy százévesen is szexatléta legyen, viszont elvárom, hogy száztíz évesen is a barátom maradjon. Nehéz volt elhinnem, hogy nincs többé szüksége rám. Nem voltam képes tudomásul venni, hogy – már megbocsáss a közönséges fogalmazásért – csak a farka hozta el hozzám húsz éven át. Valaminek történnie kellett, de ma sem tudom, mi volt az. Esetleg a felesége tudomást szerzett rólam, és válással zsarolta? Vagy friss hús kellett már neki? Azt hiszem, jobban elviseltem volna a szakítást, ha tudhatom az okát. De ahogy a húsz év alatt egyszer sem beszélünk a kapcsolatunk mibenlétéről, nem lehetett szóra bírni az elválásunk okáról sem. Nem cirkuszoltam, nem hívogattam telefonon, nem írtam neki ostromló leveleket. Az adásvételi szerződést a meglepetéstől elbambulva reflexszerűen aláírtam, a ház és a telek a nevemre került, nem lehetett visszacsinálni, pedig elkeseredett dühömben világgá szerettem volna menni, el, messzire el megcsúfolt életem helyszínétől. Dühöt mondok, pedig valójában depressziós voltam. Nemhogy világgá nem lettem volna képes menni, sokszor a kertkapuig is nehezen vánszorogtam ki. A kert lassanként elvadult. Amíg a szövetkezeté volt a ház, Sebestyén onnan küldött kertészt a gondozására, amikor már az ő tulajdona lett, innen az üdülőtelepről alkalmazott valakit, akit aztán a beköltözésem után én fizettem. De ez a kertész eladta az itteni házat, s nekem nem volt erőm másikat keresni, s végképpen nem volt erőm ahhoz, hogy magam lássak neki a sövényvágásnak, fűnyírásnak, gyomlálásnak, permetezésnek. A munkahelyemre még sikerült naponta odatoloncolni magamat, de semmi másra nem voltam képes. Persze, orvoshoz kellett volna fordulnom, de még mit nem, kinek mi köze hozzá, hogy mit csináljak, hagyjanak engem békén. Abban a helyzetben fogtam fel először teljes súlyával, hogy nem lett gyermekem, akiért érdemes lenne tovább élni. Most, így visszatekintve, tulajdonképpen nem csodálom, hogy padlóra kerültem.

Így telt el két és fél év. Aztán egyszer csak rányílt a szemem, hogy mennyire tönkrement a kert. Megsajnáltam az összenőtt, vadszőlővel, szederindával befont díszbokrokat, a több év alatt összepréselődött avarpáncél alatt pusztuló gypet, az elgombásodott, eltetvesedett fáimat. A bőszt kertész munka hozott vissza az életbe. Fizikailag is megerősödtem. Rákaptam az erdőjárásra is. Sokszor eltévedtem, itt a hegyekben hektikusan van, de főleg nincsen térerő, nem sokra mentem a GPS-szel, ám az eltévedés is segített a gyógyulásban, mert mozgósította az életöszönömet: nem volt mese, meg kellett magamat menteni.

Ne neved, kérlek, próbáld elképzelni, hogy forráság van, rég elfogyott a víz a kulacsodból, rólad meg dől az izzadság, egymás után mászod meg a hegycsúcsokat, és még mindig nem tudod, hol vagy, nincs jelzés a fákon, hogy használni lehessen a turista-térképet, és naná, hogy újabb meredek emelkedő áll előtted. Alkonyodik. És már minden lépésnél begörcsöl a vádli a sóveszteség miatt. A telefonod halott, amúgy sincs senki, akit segítségül hívhatnál. Világos, hogy muszáj minden erődet összeszedni, ott nem maradhatsz. Na, ettől gyógyulsz ki a depresszióból.

Hát ebben is van valami. Normális ember ez után a kaland után alighanem örökre megtúlja a hegyeket. Vicces vagy, ez tetszik, hogy benned még a zöld színre is allergia fejlődött volna ki hasonló esetben. Én meg egyre jobban szeretem az erdőt. Úgy látszik, fogékony vagyok a kihívásokra. Valószínűleg kalandornak születtem. Vagy inkább lappangó mazochizmus ez bennem? Hiszen – most már láthatod – egy rideg, nehéz természetű emberbe szerettem bele egy életre, s az erdőbe is akkor, amikor megkínzott.

Újabban bezzeg ádáz figyelemmel őrzöm a kényelmemet. Csak szelíd emberekkel barátkozom. Te egy kicsit pimasz vagy, de ennyi tüskét még elviselek.

Kérsz még egy fröccsöt? Hozok másik szódát, ez már megmelegedett. Na, ugye! A régi-módi szódavíz! Hiába, a fröccs csak spriccelős szódával az igazi.

(Második beszélgetés)

Persze, jöjjön nyugodtan, főzze meg a kávéját! Ha kell, a telefonját és a laptopját is feltöltheti nálam. Ugyan már, csak nem képzeli, hogy kifizettetem magával a wattokat?! Hogyhogy nincs laptopja? Úgy tudom, valami online dologgal foglalkozik, itt a szomszédom mindig azt mondja, amikor valami problémája van a gépével, hogy majd magától megkérdezi. Ja úgy, a home office-hoz komolyabb felszerelés kell. Értem. Hát, akkor nem tudok segíteni. Délutánra már újra lesz áram az utcában, azt ígérték. Nem boszorkányság, nálam azért van áram olyankor is, amikor az egész utcában kikapcsolják, mert ezt a házat annak idején a felső utcában futó vezetékre kötötték rá. Fogalmam sincs, miért. A szolgáltató meg így hagyta, nem törődik vele. Nem értek hozzá, nekem jó így.

Hagyjon már békét ezzel a kifizetési mániájával. Amúgy is tartozom magának. Nagyon hálás vagyok, hogy a vihar után leszedte a kerítésről a rászakadt nagy faágot. Ha rajta maradt volna, kidöntötte vagy beroskaszotta volna, mire hazajövök. Igazán ritkán utazom el, de ha pár napra magára hagyom a házat, mindig történik valami baj. Egyszer csőrepedés is volt a távollétemben, ömlött az utcán a víz a vízaknámból, mint egy patak, naná, hogy a vízóra utáni szakaszon fagyott szét a cső, megfizethetetlen számlám lett volna, ha az a kedves fiú, tudja, aki szintén állandó lakos itt, nem zárja el. Az, amelyiknek nagyon díszes, faragott kerítése van. Miért haragszik rá? De hát abból él. Kell neki az a kemence, a kisebb tárgyakat abban égeti ki. A nagyobbakat elhordja valahova, de azt mondja, hogy a bérégetés annyiba kerül, hogy alig van haszna a padlózásokon meg az óriás kaspókon. No igen, hát a kertje. Hát, az valóban olyan, mint egy hulladékgyűjtő udvar. Mindenre lecsap, amit kidobnak itt vagy a faluban. Ilyen a szegény ember. A nagyapám is ilyen volt. Guberált. A nagyanyám és az anyám nem győzték szidni, mert nem voltunk rászorulva, annyira szegények azért nem voltunk. Ők legalábbis nem érezték magukat annak. De amikor a nagyapám meghalt, és az egész cuccot elszállították egy konténerben, sorra derült ki, hogy erre is szükség volna, meg arra is szükség volna a nagyapám lomjaiból.

Vannak menő keramikusok is, akiknek kiállítása szokott lenni, írnak róluk az újságban, szerepelnek a tévében, de ez a fiú csak a kézművesvásárokon tudja eladni a bögréit, kaspóit, mindenféle bigyót, én is vettem tőle egy gyertyatartót, nézze, ezt. Szép. Szóval nem bővli, amit készít. Azt mondja, hogy az áru szállítása, az árusítópult vagy sátor bérleti díja elviszi a bevétel nagy részét, és az alapanyagok is sokba kerülnek, nem is szólva a kemence

felfűtéséről, szóval szűkölködik szegény. Pedig többször díjat is nyert a kézművesvásárokon. Valami nivódíjat.

Nem az erdészettől lopkod, honnan veszi ezt? A hullott faágakat szedi össze az erdőben.

Na jó, belátom, lehet, hogy elemel egy-egy fatörzset a rakásból is, de mi az ahhoz képest, hogy itt mellettünk pöfögnek ki az erdőből a kisteherautók, sárral vastagon betapasztott rendszámablával, és dugig rakva frissen kivágott fával.

Hát igen. Kegyetlenül füstöl a kemencéje. De higgye el, jó fiú az, és most rettenetesen sajnálom.

Maga nem hallotta? Üljön le végre, úgyse tud most dolgozni áram nélkül. Inna még egy kávé? Én is lefőzhetek az én főzőmön, a magáét is újra megtölthetjük. Én nem kávézom. Teát iszom, azt is készíthetek, ilyen pocskék időben talán magának is jólesne. Rummal? Na látja, az volt a nagyapám mindene, a rumos tea. Igen, a guberálós nagyapámé. Ez az egy nagyapám volt, a másikat nem ismertem. Sajnos rumom nincs, csak rumaroma a sütéshez. Borom és konyakom viszont van. Tudja mit, hagyjuk a teát, a konyak is jól szolgálja az egészséget ilyen nedves hidegben. Délelőtt, éhgyomorra a leghatékonyabb. Ne nevéssen, az efféle iszogató banyának, mint én vagyok, jó befektetés éhgyomorra felhajtani egy pohárkával. Már megint ez a pénzmánia: ne aggódjon, majd viszonozza, amikor nálam lesz áramszünet.

A pálinkát is szeretem.

Jaj, Istenem, elvesztette a humorát? Nehogy már komolyan vegye, hogy zugivó vagyok!

Szóval azt azért már tudja, hogy az a furcsa csaj, aki egy ideje a fiúnál lakott, felszívódott. Nem, nem emiatt sajnálom, sőt, égi áldásnak tartom, hogy eltűnt. Nahát, hogy még magát is megtévesztette az a nő! Mindenki azt hitte, hogy egy drága lélek, kedves és segítőkész, kellemes társalgó, itt a telepen egy csomó házba bejáratos lett, még a családi bográcsokhoz is meghívták.

Ne bánja, örüljön, hogy nem bonyolódott vele közelebbi ismeretségbe. Hát, azért túlzás, hogy annyira, de annyira csinos lenne, csak a korához képest tényleg jó az alakja. Maguk, férfiak...! Téved, nem volt köztük szex. A fiútól úgy tudom, hogy jó pár évvel ezelőtti szerelme volt ez a nő, együtt is éltek egy ideig. Aztán nem találkoztak, nem tudott a nőről semmit, amíg egyszer csak felbukkant itt, mondván, hogy erre járt, gondolta, benéz a régi barátjához. És itt ragadt. A fiú készséggel befogadta arra a várhatóan kis időre, amíg, a nő állítása szerint, a válása során megkapott lelépési pénzből vásárolt lakásából kiköltözik az előző tulajdonos, ugyanis nagyon kedvezményes áron tudta megvenni a lakást azzal a feltétellel, hogy megvárja, amíg az eladó új lakása elkészül. Nem is kellett siránkoznia a fiúnak, hogy jaj, nem maradt pénze, most aztán mit csináljon, mert ő jószívűen azonnal felkínálta neki az egyik szobáját. Pechére, mert lett gondja vele elég. Valami vakbélgyulladás kórházba kellett vitetni, aztán, amikor kiadták a kórházból, ápolni, gyógyszerekkel ellátni, orvosi felülvizsgálatokra kísérgetni. Fiatal és férfi, tehát sejtelve sincsen orvosi dolgokról, nem tudta felmérni, hogy mennyire beteg a lakóvendége, de szerintem a nő csak kihasználta a helyzetet, hiszen komissiózni itt a szomszédságban azért volt elég ereje. A fiúnak meggyűlt a baja a saját imádott kutyájával is. Öreg kutya, és hirtelen rémes rosszulétei voltak, hányt, fennakadt szemmel hevert az oldalán, a fiú rohant vele az állatorvoshoz minden alkalommal, és maga is tudja, hogy milyen drága egy állatorvosi vizsgálat vagy kezelés. Nem mertem felvetni, hogy legjobb volna elaltatni azt a kutyát, mert többé szóba se állna velem, és persze hiába is mondtam volna, inkább kölcsönadtam neki a pénzt, ami az állatorvosra kellett. És képzelje, egyszer megüti a fiú fülét, hogy az ajnározott barátnője sistersgő gyűlölettel azt mondja a kutyának: „Miért nem tudsz már megdögleni, rohadék, mi a nyavalyát csináljak még veled, zabáld meg végre a vacsorádat, na, gyerünk, ettől végre felfordulsz.” A fiú persze felelősségre vonta, bár akkor még nem tudhatta, hogy mit takarnak a nő szavai. Szörnyű ordítózás kezdődött, idáig elhallatszott. A nő visitott, mindent a fiúhoz vágott, ami a keze ügyébe akadt, telefont, törekény dolgokat, persze, hogy láttam, mert összeszedtem a bátor-

ságomat, és a hangzavarra odarohantam a kerítésükhöz. Éppen ott, a kerítés tövében volt lerakva a kutya ételes tálja, és ahogy lenéztem, láttam, hogy a barna bogyók közé fehér tabletták vannak keverve. Nagyot kiáltottam, erre elhallgattak, rám meredtek, én pedig lemutattam a tálkára, és minden kiderült egy pillanat alatt. A nő a saját gyógyszerével, erős nyugtatókkal mérgezte folyamatosan a fiú kutyáját. Azért voltak neki ilyen tablettái, mert pszichiátriai kezelés alatt állt. A fiú hozta el neki a patikából, nem sejtve, hogy nem a vakbél-operáció utókezelésére való. Szóval ez a mindenkinek rokonszenves, csinos hölgyemény szabályos, klinikai elmebeteg. Vissza is került a pszichiátriára. A fiú azt mondta, hogy ment vele, mint a kisangyal, amikor visszapaterolta a kezelőorvosához. Annyit bomlott elmével is fel tudott mérni, hogy érdemesebb a gyógykezelést választania rendőrségi feljelentés helyett. Mert ez a jó fiú nem fordult a rendőrséghez, hiába biztattam. Elvégre őt is célba vehette volna a csaj. Nagy szerencse, hogy csak a kutyát akarta eltenni láb alól. Ez a maga tündérkéje.

Jaj, bocsásson meg, csak ugratni akartam egy kicsit, persze, hogy nem a maga tündérkéje.

A férfiaknak nehezebb egyedül élni, mint a nőknek. Jól el tudom képzelni, meg látom is a szingli barátaimon. Maga biztosan irigykedett egy kicsit az ifjú szomszédunkra. Ugye? Na, lássa már be, nem nagy ügy. Én is irigykedem minden fiatal lányra. Csak én nem utálok őket, maga meg utálja ezt a szegény árvát. Jó, rendben van, csak a füst miatt. Egyébként én azt hittem, hogy maga nincsen egyedül. Kicsi porontyokat szoktam látni a kertjében. Unokák? De hiszen magának szép családja van! Csak a felesége... Vele mi történt?

Szóval azért hazajön néha látogatóba. És, gondolom, a gyerekek is kimennek hozzá az unokákkal. Hány évig éltek kint? Ő is az egyetemen dolgozott? Nem hallottam erről a városról, furcsa neve van. Szép lehet, az egész Wales kellemes vidék. „Van-e ott folyó és földje jó? Legelőin fű kövér? Használt-e a megöntözés: a pártos honfi vér.” Hogyhogy? Ott dolgozott elég sok évig, és tényleg nem kapcsolt, hogy a maga Walese a velszi bárdok Walese? Pedig magának honvágya volt, mégsem jutott eszébe a régi memoriter? A honvágy hozta haza? Vagy csak a gyerekei közelében akart élni? Persze, buta kérdés, hiszen nem lehet szétválasztani a kettőt. Furcsa, hogy a felesége anyja létre nem jött vissza hozzájuk.

Szép, hogy ő is tartja a kapcsolatot a családdal, de kapcsolatot tartani nem ugyanaz, mint együtt élni. Ezt én mondom, akinek nincs családja, de nem tudom elképzelni, hogy bárhol a világban képes lennék egy földdarabot ugyanúgy a magaménak érezni, mint ezt itt.

Igen, ajándékba kaptam. Jól mondták magának. De jól tudják az életrajzomat a derék szomszédaim! Nem gondoltam volna, hogy még mindig pletykáznak rólam. Azt hittem, ebből már kiöregedtem. Ne szabadkozzon, nem baj, hogy szóba hozta. Hogy is volt? Maga azt mondta, hogy bárhol bármiféle földdarabot akkor érezhet magáénak az ember, ha megszenvedett érte. Nyilván arra célzott, hogy én ezért a földdarabért nem szenvedtem meg, mert kaptam a téeszelnök szeretőmtől. És azt is hozzágondolja, hogy pfuj.

Semmi gond, látja, igazam volt, a konyak éhgyomorra, délelőtt a legjobb befektetés. Pláne három konyak. Ugye, háromnál tartunk? Elzsibbaszt, mint a lidokain. Meg se kottyan egy kis sértegetés, sőt, jól jön, mert legalább feltámadnak valahai érzéseink. Előjönnek az emlékek. Borzasztó, hogy idővel már az emlékeink sem jelentenek semmit. Meghalunk saját magunkban. Már ha a fiatalkori magunkat egyáltalán azonosíthatjuk a jelenlegivel.

Maga újkéletű szóval egy *me-too* történetnek képzeli az én történetemet. A főnök és a titkárnője. A prostitúció legsilányabb formája. Hát téved. Először is nem a titkárnője voltam annak a valakinek, hanem vezető beosztású, megbecsült munkatársa. Másodszor meg húsz évet töltöttünk együtt. Ugye, mindjárt másképpen néz ki a dolog. Ennek ellenére nem tudtam jó szívvel fogadni ezt a pazar ajándékot, kínosnak éreztem, de nem volt módomban visszaadni, s aztán valahogy benne ragadtam. Ami a szenvedést illeti, nyugodt lehet, én is megszenvedtem ezért a földdarabért. Nem úgy, hogy kuporgatnom kellett a rávalót, mint

másoknak, gondolom, magának is, amikor felépíttette a szép kis nyaralóját. Másképpen szenvedtem meg.

Örülök, hogy megértette. Igen, boldogtalanul szerelmes voltam abba a pasiba, egyébként Botos Sebestyénnek hívták. Persze, ez sem ilyen egyszerű, mert én abban a bizonyos húsz évben boldog voltam vele. Azért tudtam a házában lakni, mert összetartoztunk, nem volt üzleti aktus jellege a felajánlott lakhatásnak. Ugyanis először csak lakója voltam a háznak, később íratta rám.

Nem tudom másképpen mondani: összetartoztunk. Én legalábbis hozzá tartoztam. Persze, tudtam, hogy ragaszkodik a feleségéhez és a családjához, és fenntartás nélkül tiszteltem ezt a ragaszkodást, de úgy vettem, hogy otthon jó családapa, férfiként viszont csakis az enyém. Aztán másképpen alakult. A ház rám íratása búcsúajándék volt. Először ezt fel se fogtam, rajtaütésszerűen intézte, és meglepetésemben elfogadtam. Nyugodtan kinevethet: jogász létemre képes voltam reflexből aláírni egy elem rakott papírt. De hiszen ő rakta elem, neki pedig... jobban bíztam benne, mint magamban. Aztán már nemigen találkoztunk. Nem keresett. Végig a húsz év alatt mindig csak ő keresett meg, munkaügyben, persze, felhívtam én is, de hogy találkozzunk, jöjjön el, látni szeretném, ilyen telefonhívást nem követtem el. Munkaügyben is inkább a titkárnőjének szóltam, hogy kérek pár percet, hívasson, amikor beférek az idejébe. Na, akkor, friss háztulajdonosként és elhagyott szeretőként olyan annyira megszenvedtem ezért a földdarabért, hogy a maga elvárását bőségesen kielégítettem. Utáltam, igen, utáltam a házamat, de kényszerűen benne laktam. El tudja képzelni, milyen az, ha az ember ellenséges érzülettel van az otthona iránt? El kellett volna mennem innen, de szétcsúsztam, tehetetlenül vonszoltam át magamat az órákon, a napokon, a heteken, s ez évekig, több mint két évig tartott. S aztán kezdett nem számítani a múlt, elfásultam. Hallottam, hogy nagybeteg lett, fájta érte a szívem, szó szerint sajgott, amikor rá gondoltam, de már érte sajgott, nem tőle. Kapott valami magas állami kitüntetést, benne volt a fotója az újságban, meg a neten is megkerestem, ijesztően megváltozott. Az a magabiztos, tömör férfi, aki volt, eltűnt, és egy elvékonyodott nyakú, ijedt pillantású öregembert láttam a fotón. Elő kellett vennem a régi fényképeit, hogy újra órá gondolhassak. Tudja, még a fényképeitől is bozsgásba jött a testem. Na, ezt már a negyedik konyak mondatta velem, felejtse el gyorsan. Gusztustalan, ha egy öregasszony ilyesmiről beszél.

A temetésén meghúzódtam a volt munkatársak gyűrűjében, de akkor még úgy éreztem, hogy valójában én vagyok az igazi özvegy, mert én voltam Sebestyén életének asszonya. Ezzel az öntudattal kezdtem vizsgálgatni a szemközt felsorakozó családot. Sokan voltak. Sebestyén felesége, gyerekei, azok házastársai, unokák, Sebestyén testvérei házastársastul, unokatestvérek, a feleség nővére, a menyük és a vejeik szülei, s a jó ég tudja, ki még. Sebestyén felesége szép volt. Szikkadt, idős asszony, egyenes tartású, fegyelmezett. Állt, nem támaszkodott senkire. Sírnivaló sem sírt, csak az unokák pityeregtek. Sebestyén gyerekei már maguk is benne a korban, rajtuk is az a Sebestyénből ismerős összeszedettség, fegyelem látszott. Egyszerre megláttam, hogy mennyire illenek Sebestyénhez, mintha mind ugyanannak az erdőnek a fái lennének.

Nem, ötödiket már ne igyunk. De azért köszönöm. Igazán kedves, hogy vigasztalni akar a konyakkal. Mindazonáltal ne feledjük, ez az én saját konyakom, s már alig van az üvegben valamennyi.

Hát igen. Ott, a temetésén megértettem, hogy Sebestyén az övék volt, nem az enyém. Velük érezte magát otthon. Ott volt a bázis, itt meg egy időszakosan használt, kellemes kis üdülőház az intelligensen viselkedő lakójával.

Néhány nap után már tárgyilagosan tudtam szembenézni ezzel az igazsággal. Tárgyilagosan nézve pedig nincs benne semmi, amit sérelmezhetnék. Jutott nekem Sebestyénből, ami juthatott, s lám, az életemet ez a töredék is kitöltötte teljesen. Hát nem ez számít? Nem az, amit én megéltem vele? A szerelem? Még ha illúzió volt is?! S hirtelen rendben lévőnek

kezdem tartani, hogy ezt a kis vikendházát nekem ajándékozta. Egészen addig úgy vettem, hogy kifizetett a „szolgáltataimért”, és ez a tudat megalázott. Azóta úgy veszem, hogy tudta, milyen sokkal adósom, s ezzel az ajándékozással ki akarta váltani a tartozását.

Hogyhogy nem érti? Hát én az egész valómat odaadtam neki, ő meg csak néhány órát adott nekem az idejéből. Fellengzősen hangzik, de ezt a házat a szerelmem viszonzása helyett kaptam tőle. Most már nincs bennem szégyenérzet a tulajdonlásával kapcsolatban, pedig korábban a szégyen minden más érzést kiszorított belőlem. Végre el tudtam fogadni, meg tudtam szeretni a házamat. Őt viszont, Sebestyént... Őrá már nem gondolok ugyanazzal a boldogító szenvedéllyel, tudja, felfogtam, hogy valójában idegen maradt.

Nem, dehogya, soha nem kívántam rosszat a feleségének. Mit nem gondol! Borzasztóan megvettem volna magamat, ha megfordult volna ilyesmi a fejemben. Nem spekuláltam a halálára, nem hitegettem magamat azzal, hogy akkor összeházasodhatnánk Sebestyénnel. Mondom, eszembe se jutott másféle felállás. Azért tarthatott húsz évig a viszonyunk, mert Sebestyén tisztában volt azzal, hogy nem akarok tőle többet, mint amit a találkozásaink adhatnak nekünk. Az elején még bizonyára aggasztotta, hogy majd előállok mindenféle követelődéssel, váljon el, vállaljon a nyilvánosság előtt is, költözzön hozzám, de aztán jobban megismert, és tulajdonképpen akkortól engedte el magát, akkortól mert igazán kedves lenni hozzám, már amennyire ő képes volt kedves lenni egyáltalán.

Nahát, ez meglep. Én azt gondoltam a keramikus fiú kutyáját mérgező nőről, hogy egyszerűen csak örült. Maga a féltékenységgel magyarázza a dolgot, vagyis hogy a nő csupán azt akarta elérni, hogy a fiú kizárólag övele törődjön. Elismerem, ez stimmelhet. Általában nem gondolunk bele, hogy az örült cselekedetnek is mindig van normális indítéka, az örütség csupán a cselekedet gátlástalan kivitelezésében mutatkozik meg. Ki hitte volna, hogy maga ilyen képzett pszichológus! Nem képzett? Mindegy. Szóval emiatt gyanakszik, hogy én is rosszat forraltam a szerelmem családja ellen. Most már értem. Logikus lett volna. Úgy látszik, nemcsak az a különbség a kutyamérgező nő és közöttem, hogy ő örült, nekem meg épek az erkölcsi gátlásaim, hanem az is, hogy a természetes ösztön benne működött, bennem meg nem. Ezen bizony gondolkodnom kell, hogyan is vagyok én az ösztöneimmel. Maga féltékeny szokott lenni?

Na, akkor örülhetek, hogy ezt az egy kórságot nem szabadította rám a Teremtő. Más kórságból juttatott eleget. Magának igencsak feladta a leckét a felesége azzal, hogy kétezer kilométeres távolságban éli az életét.

De nézze, közben már visszakapcsolták a villanyt. Égnek az utcai lámpák. Azért nem vette észre, mert még világos van. Sajnos, ma már nem sokáig lesz világosság. Utálom a novembert. Meg a decembert és januárt is. Februárban kezdek bízni a jobb évszakok eljövételében, hosszabbodnak a nappalok.

Dehogya tartott fel! Tapasztalhatta, hogy nagyon ki voltam éhezve emberi társaságra. Te-lebeszéltem a fejét az élettörténetemmel. Ez a baj az öregasszonyokkal. Mindnek élettörténete van.

Mondja csak nyugodtan. Kizárólag a bókokat és a dicséreteket szeretem, de ha muszáj, elviselem a kritikát is. Miért nincs kibékülve a kertemmel?

Nahát, már megbocsásson, de ez... Szóval ezzel nem tudok mit kezdeni. Tájidegen növényzet? Hát persze. A kert kert, az erdő meg erdő. Egy száz négyszögöles telkecskére nem ültet az ember tölgyfát, bükkfát meg kőrist, kifejlett állapotban el se férnének egymás mellett. Persze, az erdőben nem nő tuja, de jól takarnak a szomszéd felől, szükségem van rájuk. A japánbirs, az aranyvessző gyönyörűségeket virágozik, a cerszömörce levele, nézze, még nem gereblyéztem össze, mintha iparművész festette volna rá a mintát. A maga kertjében is rózsák virítanak, meg tavasszal szép tulipánokat láttam. Maga kimondottan pikkel a tujára. Ne haragudjon, de ezen csak nevetni tudok. Hiszen olyanok, mint a ciprusok. Karcsú dárdák az égnek szegezve. Toscanában például nemhogy nem tájidegen, egyenesen

jellemző ez a hegyes faforma, ó, de szépek a ciprusok a pinea fenyők ernyői között. Jó, jó, őrizze meg nyugalma, tudom, hogy ez nem Toscana. Itt terebélyes lombkoronát növesztenek a törzsükre a fák. Na és? Én is tájidegen voltam ide kerülve, ahogyan tájidegen lettem volna bárhol, világba vetett, gyökértelen, vaksi embercsemete. Aztán meghonosodtam ezen a helyen, mialatt belenőttem egy sorsba, amely szükségképpen e kerthez és házhoz kötődik. Akár tetszik ez a tájnak, akár nem. Maga sem sorolható a hegyi kecskék vagy a vaddisznók rendszertani alfajába, maga sem született erdőlakó.

Na, ugye! Lássuk be, mi, civilizációk által kitermelt emberek alapjában véve tájidegenek volnánk mindenütt, mégis belakjuk a Földet. Erdők és kertek már együtt alkotják a tájakat, együtt a városokkal, a tanyákkal, a gyártelepekkel, az országutakkal, a benzinkutakkal, a szélerőművekkel. Minden, ami létezik a világon – a gyémánt kivételével –: kevercs. Tiszta, egynemű formákat csak az agyunk tud megképezni, amikor absztrahál. Nincsenek tiszta, egynemű érzelmeink sem. Én például már nem érzek szerelmet Sebestyén iránt, mégis szeretek rá gondolni, csak számon kérő harag is bujkál ebben a... nem is tudom, minek mondjam... Visszavágásban? Sóvárgásban? Ugyanakkor megrémiszt a fagyos magány, amely azonnal kísértetni kezd, mihelyt ellene, az emlékeim ellen fordulok, és akkor belemenekülök az érte való, nem szűnő gyászom bizalmas, meleg otthonosságába. Katyvasz. Nincs neve. De ez a zavaros valami, amelyet valóban érzek.

Na, túlzásba estem. A fiatal egykori kolléganőm azt mondaná, túlspiláztam. Azt hiszem, ezzel a kevercs-elmélettel a kelleténél jobban sikerült lehurrognom a maga ártatlan kritikáját a növényeim tájidegenségét illetően. A tetejébe még magára zúdítottam az érzelmi katyvaszomat is. Jól megjárta velem.

Igen? Ez igazán vigasztaló. Remélem, mint amatőr pszichológus mégsem írok rólam tanulmányt. Mindenesetre köszönöm a türelmét. Tényleg köszönöm.

Menjen csak, nagyon eltelt az idő. Szívesen látom magát a következő áramszünet idejére is, jöjjön át nyugodtan. Ígérem, kevesebbet fogok beszélni. Esetleg hozzon majd magával konyakot.

Mondtam már, hogy a pálinka ellen sincs kifogásom.